

EL TEMPS A LES ILLES BALEARS DURANT L'ANY 2012. RESUM ANUAL

Per Bernat AMENGUAL

Delegació de l'Agència Estatal de Meteorologia a les Illes Balears

L'any 2012 se pot considerar a les Illes Balears com a lleugerament sec, ja que tots els mesos foren normals o secs, exceptuant els mesos de febrer, octubre i novembre que foren humits. Per illes, Menorca fou la més deficitària amb un 35 % per davall de la normalitat, Mallorca amb un 11 %, i Eivissa la menys deficitària amb un 8 %.

Quant a temperatures l'any 2012 en el seu conjunt es pot considerar com a lleugerament càlid, ja que tots els mesos foren càlids a excepció de juliol, setembre, i sobretot febrer que fou extremadament fred.

Anàlisi per mesos:

Gener. Aquest mes es va situar en la normalitat tant en precipitacions com en temperatures. La primera part del mes fou seca, dominant durant la major part del mes la situació anticiclònica, coneguda com "les calmes de gener".

El principal episodi de precipitacions es produí el dia 28, en què es registraren 73.8 l/m² a Lluç i 43.6 a Sa Canova.

A partir del dia 27 una situació de vents del Nord provocà un descens de les temperatures. El dia 29, que va ser el dia més fred del mes es registraren unes temperatures màximes d'entre 8 i 10 °C a tots els observatoris i a més nevà a la serra de Tramuntana a partir de 400 metres d'alçada.

Febrer. Aquest mes es pot considerar històric degut a la "ona de fred" que es va produir durant quasi tota la

primera meitat del mes (des del dia 3 al 14) i que va fer que el mes en el seu conjunt es pugui considerar com a "extremadament fred". El dia més fred va ser el dia 4, dia en què a la major part d'observatoris les temperatures foren negatives i les màximes no superaren els 5 °C. Destaquen Lluç amb una màxima de 0 °C i l'aeroport de Menorca amb 2.6 °C.

Quant a precipitacions el mes fou en general humit. Són de destacar les nevades que es produïren durant l'ona de fred, que afectaren totes les cotes i bona part del territori. Hi va haver 3 episodis: del 3 al 5, el 8 i de l'11 al 14. El primer va afectar la part de Ponent de Mallorca i Eivissa, deixant 7 cm de neu a Palma, fet que no passava des de l'any 1956. Els episodis següents afectaren amples zones de les Illes, destacant el Nord de Mallorca, amb una acumulació de 40 cm. Són de destacar també els importants espessors, superiors al metre, que aquesta sèrie de nevades acumularen en zones altes de la serra de Tramuntana. Tot això fa que aquesta "ona de fred" sigui una de les més importants de la història recent.

Entre els dies 3 i 8 la situació de vents de Tramuntana provocà que a Menorca i al Nord de Mallorca es registrassin ràfegues de vent fortes. Destaquen les del dia 3, amb 102 Km/h a Capdepera i el dia 6 amb 87 km/h a l'aeroport de Menorca.

Març. Les temperatures d'aquest mes es varen situar a prop dels seus

valors normals, amb lleugeres anomalies positives a la major part dels observatoris, exceptuant Eivissa i alguns llocs del llevant de Mallorca on les anomalies foren lleugerament negatives. Quant a precipitacions el mes va ser sec o molt sec, només s'han registrat dos episodis de precipitació destacables: els dies 5 i 6, durant els quals una situació de Tramuntana va deixar el dia 5 16,7 l/m² a Lluç i 13.4 a sa Pobla com a valors més destacats, i els dies 19 i 20 en què una situació de Llevant deixà 16.7 l/m² a l'aeroport de Menorca i 13.4 a Lluç.

Les principals ràfegues de vent es produïren el dia 8, en què el vent de Tramuntana arribà als 113 km/h al far de Capdepera i a 102 a Mercadal (Menorca).

Abril. La major part del mes les temperatures es varen mantenir per davall dels seus valors normals, però una forta pujada que es va produir durant els darrers dies ha deixat un balanç final mensual lleugerament positiu, degut a això el mes en el seu conjunt es pot considerar càlid. Com a dada significativa tenim que el dia 27 es va arribar al 33.1 °C a sa Pobla.

Quant a precipitacions el mes es pot considerar normal a pesar d'haver tingut un comportament variat, a Mallorca en general ha estat un mes normal o lleugerament humit, però a Menorca i sobretot a Eivissa (amb una anomalia negativa del 63 %) ha estat sec.

S'han produït diverses situacions de pluja, essent la més destacable la del dia 12 en què varen caure 23.8 l/m² a Campos.

El dia amb més vent va ser el 17 en què les ràfegues enregistrades foren de 94 km/h del Nord al Far de Capdepera i 81 del Nordest a Mercadal (Menorca).

Maig. Aquest mes va ser més càlid i sec, arribant-se en alguns observatoris

a temperatures màximes molt properes als 30 °C. A la major part d'estacions no es va arribar a recollir ni la meitat de les precipitacions normals, destacant sobre tot l'aeroport d'Eivissa amb un dèficit de precipitació del 97 %.

Els principals episodis de precipitació es varen produir el dia 6 amb 28.2 l/m² al port de Pollença, i el dia 20 en què s'enregistraren 61.5 l/m² al Pont d'Inca.

La situació de vent més fort es produí el dia 21 amb una ràfega màxima de 75 km/h a Binissalem.

Juny. Va ser un mes extremadament càlid i molt sec. Les temperatures mitjanes es varen situar entre 2 y 3.5 °C per damunt de la mitjana, sobretot les del nord de Mallorca. Es varen succeir diverses ones de calor, destacant els 36.7 °C a sa Pobla el dia 27, els 38.4 °C a Pollença el dia 28 i sobretot els 40.6 de la Colònia de Sant Pere del dia 29. Les precipitacions varen ser pràcticament inexistent, amb dèficits superiors al 80 % a totes les estacions. Les poques precipitacions que hi va haver varen anar acompanyades de fang.

Juliol. Es pot considerar que va ser un mes normal tant en temperatures com en precipitacions. Hi va haver dos períodes durant els quals les temperatures varen ser superiors a les normals, dels dies 18 a 20 en què s'arribà als 36.4 °C a sa Pobla, i els dies 26 a 27 amb 35.5 a l'aeroport de Palma. Com és normal en un mes de juliol les precipitacions varen ser escasses destacant el dia 1 en què se va formar una tempesta a Mallorca, que no va provocar molta precipitació (a Lluç s'enregistraren 8 l/m²) però que duia associades fortes ràfegues de vent, arribant a 72 km/h a l'aeroport de Palma.

Agost. Va ser un mes molt càlid i molt sec, amb anomalies d'entre 1.5 i 2

°C a quasi tots els observatoris. Es varen succeir diverses ones de calor: els dies 1 i 2, 9 a 11, i la més intensa de 17 al 24 durant la qual es registraren valors especialment alts a l'interior i al nord-est de Mallorca. Durant aquest període de 8 dies s'enregistraren a sa Pobra temperatures màximes superiors als 35 °C amb una màxima el dia 22 de 39.6 °C. Els dies més calorosos foren els 21, 22 i 23 durant els quals les temperatures màximes es mantingueren uns 8 °C per damunt dels valors normals. A Lloseta es mesuraren 41.0 °C el dia 23.

El mes va ser molt sec, només de forma local caigueren alguns ruixats, destacant el de dia 30 amb 41.8 l/m² a Calvià.

Setembre. Aquest mes va ser normal o lleugerament fred i sec. Els primers 5 dies i els darrers 4 varen ser freds, la resta varen ser lleugerament càlids. A Eivissa el mes va ser molt sec amb dèficit hídric del 94 %, en canvi al Nord de Mallorca el mes va ser humit degut que aquesta zona va estar afectada per diverses situacions de pluges i tempestes.

Les principals situacions de pluja varen ser: el dia 12 en què es formaren tempestes de forma dispersa damunt Mallorca, una de les quals duia associat un "cap de fibló" que va afectar al monestir de Lluc ocasionant importants danys materials, la ràfega màxima enregistrada a Lluc fou de 148 km/h del SW. Del 26 al 30 també es produïren precipitacions, destacant el dia 30, amb 36.6 l/m² a Artà i 35 l/m² a Lluc.

Els 4 primers dies del mes foren ventosos destacant la ràfega de 93 km/h que s'enregistrà el dia 3 al far de Capdepera.

Octubre. Va ser més càlid i més humit del normal. A principis de mes s'enregistraren màximes de 31.2 °C a sa Pobra els dies 8 i 10. El dia 28 es va

enregistrar un notable descens de les temperatures, essent destacables les temperatures mínimes de dia 29 que foren molt baixes (4.2 °C a l'aeroport de Palma), també es destacable que dia 28 caigueren les primeres flòbies de neu al puig Major.

Al llarg del mes s'han produït diverses situacions de precipitació que han fet que el mes en conjunt hagi estat humit. És de destacar el dia 12 en què una forta tempesta va afectar zones de l'interior de Mallorca, provocant fortes intensitats de precipitació i fortes ràfegues de vent. A Sineu es recolliren 106.4 l/m² enregistrant-se a més una ràfega de vent de 107 km/h. Els dies 27 i 28 també es produïren tempestes, destacant els 19.2 l/m² de Pollença.

El dia 27 es mesurà una ràfega de 95 km/h a Menorca.

Novembre. El mes va ser càlid i molt plujós. Les temperatures varen seguir més altes del normal amb anomalies respecte als valors normals que es mantengueren entre 0.5 i 2 °C a la major part d'observatoris. És de destacar la important baixada de temperatures (superior a 6 °C) que es produí a partir del dia 27, de manera que els darrers dies del mes quedaren en valors més freds del normal. El dia 28 es va produir una nevada en la serra de Tramuntana per damunt de 700 metres.

Quant a precipitacions el mes va ser en general molt humit. A Eivissa i Mallorca les anomalies de precipitació van ser molt importants, doblant els valors normals en alguns casos. Es varen registrar diverses situacions de pluges al llarg del mes, destacant el dia 11 durant el qual es registraren 129.2 l/m² a Muro i 80 a sa Pobra, dia 14 amb 150 l/m² a Formentera i 122.5 a Santa Eulària (Eivissa). Va ser un mes ventós amb nombroses ràfegues que superaren

els 80 km/h, destacant les del dia 10 amb 94 km/h del NE al far de Capdepera i els 85 km/h de l'aeroport d'Eivissa de dia 13.

Desembre. Les temperatures varen tenir un comportament normal o lleugerament càlid. S'ha que tenir en compte que els primers 14 dies foren freds i la resta càlids. És de destacar el dia 15 que fou especialment càlid amb 21.9 °C a la Universitat o els 21.2 de Sant Joan de Labritja (Eivissa).

Quant a precipitacions el mes va ser sec, hi va haver diversos episodis de pluges en general poc importants, entre els quals destaquen els 12.9 l/m² de Lluc de dia 13. Els primers dies del mes foren ventosos destacant les ràfegues de 85 km/h del Nord al far de Capdepera el dia 2 i els 78 km/h de Binissalem el dia 4. Es varen formar boires durant les matinades de dia 23, 24 i 25, les de dia 24 varen ser extenses i duraderes.

PRECIPITACIONS (mm): totals mensuals comparats amb la mitjana del període 1986-2012 amb 27 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2012 amb 42 anys per a l'aeroport de Menorca; 1952-2012 amb 61 anys per a l'aeroport d'Eivissa; i 2008-2010 amb 5 anys per Can Vicenç d'en Xumeu (la Mola, Formentera).

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
2012:	63.9	65.6	16.0	58.1	28.6	0.0	2.5	2.6	69.9	117.0	212.4	10.5	647.1
Mitjana 86-12:	58.0	46.3	35.4	42.7	46.4	16.8	16.0	26.4	67.7	101.8	101.5	72.0	631.0
Aeroport de Menorca:													
2012:	34.0	66.5	31.4	35.0	6.6	0.5	1.8	0.3	27.8	78.9	73.8	11.4	368.0
Mitjana 71-12:	58.1	54.7	43.4	47.4	33.7	14.5	4.5	22.2	61.6	83.6	90.0	65.4	579.1
Aeroport d'Eivissa:													
2012:	37.4	45.9	15.6	19.1	0.8	2.0	0.6	11.1	3.0	74.4	155.8	29.8	395.5
Mitjana 52-12:	39.3	29.7	30.8	31.6	23.1	14.6	5.3	19.3	48.6	64.1	59.6	52.6	418.6
Can Vicenç d'en Xumeu, Formentera:													
2012:	42.0	113.5	23.5	32.0	1.0	4.0	3.0	2.0	29.5	44.0	263.5	59.0	617.0
Mitjana 08-12:	69.3	53.2	32.0	41.9	14.1	5.3	6.2	2.4	80.2	71.7	145.3	78.4	600.0

METEORS: Dies pluja, dies neu, dies calabruix, dies tempesta, dies boira, durant l'any 2011. Comparades amb els valors medios, en dies, durant el període 1986-2012 amb 27 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2012 amb 42 anys per a l'aeroport de Menorca; 1952-2012 amb 61 anys per a l'aeroport d'Eivissa; i 2008-2012 amb 5 anys per a Can Vicens d'en Xumeu (la Mola, Formentera).

Mesos: GEN FEB MAR ABR MAI JUN JUL AGO SET OCT NOV DES Anual

S'Albufera de Mallorca:

PLUJA 2012:	5	13	6	12	5	1	2	3	13	13	11	4	88
Mitjana 86-12:	10.5	9.0	7.8	9.5	7.5	5.5	3.0	4.9	8.5	11.6	12.6	10.8	101.2
NEU 2012:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mitjana 86-12:	0.2	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.6
CALABRUIX 2012:	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mitjana 86-12:	0.3	0.1	0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.4	1.5
TEMPESTA 2012:	0	0	0	0	2	0	1	0	1	1	0	0	5
Mitjana 86-12:	0.2	0.2	0.1	0.9	0.8	0.9	0.6	1.3	1.6	1.2	0.8	0.4	9.0
BOIRA 2012:	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	2	0	8
Mitjana 86-12:	2.0	2.0	0.8	0.6	0.3	0.0	0.0	0.1	0.1	1.0	0.9	1.4	9.2

Aeroport de Menorca:

PLUJA 2012:	6	18	11	12	8	2	3	3	9	15	17	9	113
Mitjana 71-12:	12.5	11.3	10.4	11.4	8.9	5.3	3.2	5.2	9.6	12.5	12.8	13.7	116.8
NEU 2012:	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Mitjana 71-12:	0.3	0.5	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	1.1
CALABRUIX 2012:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mitjana 71-12:	0.5	0.4	0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.3	2.4
TEMPESTA 2012:	2	1	1	2	3	1	1	0	2	5	4	0	22
Mitjana 71-12:	1.3	1.7	1.5	1.8	1.7	1.1	0.9	2.2	4.4	4.1	3.8	2.0	26.5
BOIRA 2012:	0	2	6	3	1	2	0	2	0	1	0	0	17
Mitjana 71-12:	1.8	1.9	3.2	2.5	2.6	1.4	0.9	0.7	0.3	1.0	0.7	1.2	18.2

Aeroport d'Eivissa:

PLUJA 2012:	8	13	8	12	3	4	2	2	6	9	17	7	91
Mitjana 52-12:	9.4	8.2	8.1	8.2	6.7	4.5	2.1	3.7	6.9	9.8	10.4	10.0	88.0
NEU 2012:	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mitjana 52-12:	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
CALABRUIX 2012:	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mitjana 52-12:	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	1.1
TEMPESTA 2012:	0	0	0	1	0	2	1	3	0	2	3	0	12
Mitjana 52-12:	0.8	0.5	0.6	0.9	0.9	1.2	0.5	1.4	2.5	2.6	1.7	0.8	14.4
BOIRA 2012:	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3
Mitjana 52-12:	0.9	0.8	1.1	0.7	0.4	0.2	0.3	0.0	0.1	0.1	0.2	0.5	5.3

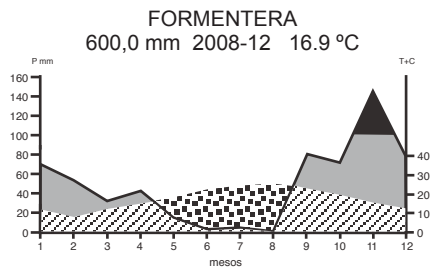
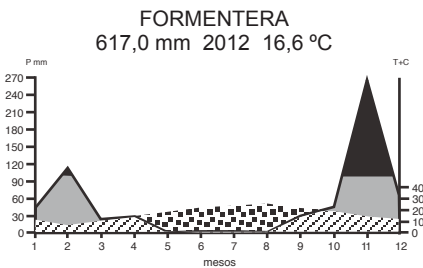
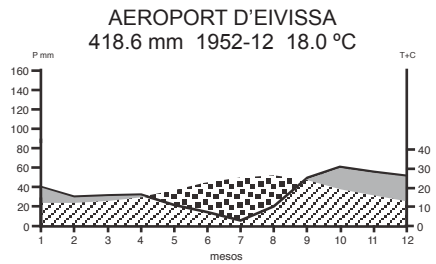
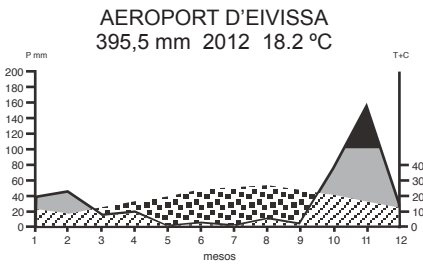
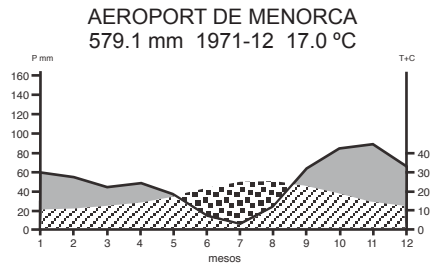
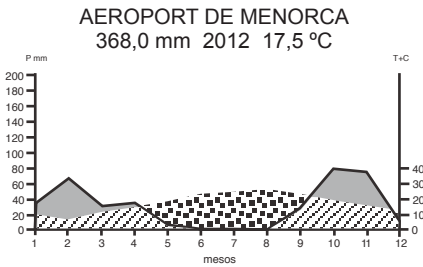
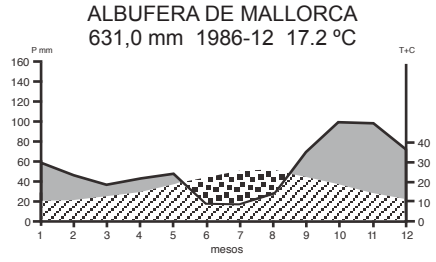
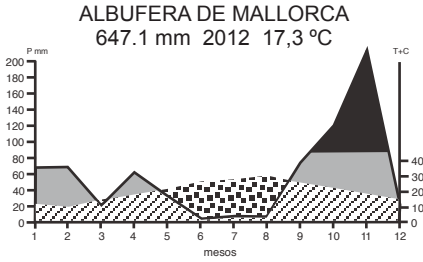
Can Vicens d'en Xumeu, Formentera:

PLUJA 2012:	6	9	5	6	1	1	1	1	4	4	13	5	56
Mitjana 08-12:	5.8	5.8	5.5	4.8	1.8	1.2	1.2	0.4	4.6	5.2	7.4	6.2	49.9
NEU 2012:	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Mitjana 08-12:	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
CALABRUIX 2012:	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mitjana 08-12:	0.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.2
TEMPESTA 2012:	2	0	2	1	0	0	1	1	0	1	3	0	11
Mitjana 08-12:	0.5	0.0	0.8	0.8	0.5	0.0	0.8	0.2	1.8	2.2	2.0	0.6	10.2
BOIRA 2012:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Mitjana 08-12:	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	1.4

TEMPERATURA ((C): Mitjana mensual, màxima i mínima mensual/data, comparada amb la mitjana del període 1986-2012 amb 26 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2012 amb 42 anys per l'aeroport de Menorca; 1952-2012 amb 52 anys per l'aeroport d'Eivissa i 2009-2012 amb 2 anys per a Can Vicens d'en Xumeu (la Mola, Formentera).

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
Mitjana 2012:	9.4	7.5	11.9	15.3	18.6	23.8	24.7	27.0	22.5	19.3	15.3	12.0	17.3
Màx./mensual	19.0	20.5	23.0	31.0	30.0	41.0	35.5	40.0	33.0	30.0	24.0	22.0	41.0
Mínima/mensual	0.5	-1.5	2.0	5.5	8.0	12.0	14.0	18.0	13.0	6.0	5.0	2.0	-1.5
Mitjana 86-12:	10.3	10.7	12.6	14.9	18.3	22.0	24.8	25.6	22.4	19.0	14.5	11.5	17.2
Aeroport de Menorca:													
Mitjana 2012:	10.9	7.7	12.4	14.8	18.4	23.6	24.4	26.6	22.7	19.9	15.9	12.3	17.5
Màx./mensual	17.2	18.1	20.8	27.7	27.9	32.5	33.3	33.9	29.4	27.9	22.6	18.5	33.9
Mínima/mensual	3.1	-0.2	4.5	7.6	9.4	14.4	17.6	18.9	15.5	7.7	6.7	4.3	-0.2
Mitjana 71-12:	10.7	10.7	12.0	14.0	17.5	21.5	24.5	25.1	22.4	19.0	14.6	12.0	17.0
Aeroport d'Eivissa:													
Mitjana 2012:	11.4	8.6	12.7	16.1	19.6	24.2	25.6	27.3	23.8	20.3	16.1	12.7	18.2
Màx./mensual	20.3	20.4	21.7	22.9	28.0	31.8	31.8	35.2	30.1	28.7	22.6	19.9	35.2
Mínima/mensual	2.0	0.0	4.2	7.1	10.3	15.3	17.9	20.1	16.7	6.8	4.9	4.0	0.0
Mitjana 52-12:	11.8	12.0	13.2	15.2	18.4	22.1	25.2	25.9	23.6	19.9	15.6	12.8	18.0
Port de la Savina, Formentera:													
Mitjana 2012:	11.1	7.6	12.0	14.5	17.9	22.3	23.1	25.3	21.6	18.2	14.1	11.2	16.6
Màx./mensual	19.0	19.0	21.0	22.5	27.5	33.5	32.5	34.0	29.0	28.0	21.5	18.5	34.0
Mínima/mensual	2.5	-1.5	4.0	6.0	8.0	13.0	15.0	18.0	13.5	5.5	3.1	3.0	-1.5
Mitjana 09-12:	11.1	7.6	12.0	14.5	17.9	21.9	23.8	25.4	22.6	19.2	15.2	12.1	16.9

MODELS DE BALANÇ HÍDRIC: Un element comú a tots els indrets de les Illes és l'aridesa estival. La coincidència, a l'estiu, de les altes temperatures i la manca de precipitació provoca un dèficit hídric, moment crític per al desenvolupament de la vegetació.

ELS VENTS. Roses de vent de l'estació de Son Bonet, Marratxí, calculat a 500 metres d'alçada amb dades dels radiosondatge a les 00, i 12 hores UTC. S'indiquen les freqüències en tants per mil de direcció i velocitat del vent, i velocitat mitjana (Km/h) per direccions, durant l'any 2010.

0-10 10-20 20-30 30-40 40-50 50-60 60-70 70-80 80-90 90-100

